

2025-09-09

RUN/420/2025
Ert dnr KN2025/01465

Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande gällande Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

Regeringen har erbjudit Region Jämtland Härjedalen möjlighet att lämna synpunkter på promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektiviseringsdirektivet. I promemorian lämnas förslag som huvudsakligen syftar till att genomföra delar av EU:s omarbetade energieffektivitetsdirektiv. Det föreslås en ny lag som ersätter den nuvarande lagen om energikartläggning i stora företag. Företag med en genomsnittlig årlig energianvändning som överstiger 85 terajoule blir som huvudregel skyldiga att ha ett energiledningssystem.

Företag som har en genomsnittlig årlig energianvändning som överstiger 10 terajoule (ska) föreslås bli skyldiga att upprätta energikartläggningar vart fjärde år. I promemorian föreslås också att fler anläggningar än tidigare ska göra kostnads-nyttoanalyser vid nybyggnation eller omfattande ombyggnation. Dessutom föreslås en skyldighet för nya och ombyggda datacenter att utnyttja spillvärme eller vidta åtgärder för att säkerställa återvinning av spillvärme, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart.

Vidare innehåller förslaget nya bestämmelser om avtalsenliga rättigheter för fjärrvärme- och fjärrkylekunder samt om krav på viss information till lägenhetsinnehavare som använder fjärrvärme.

För att uppnå effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem föreslås att fjärrvärme- eller fjärrkyleföretag vars fjärrvärme- eller fjärrkylesystem inte uppfyller kriterierna för att klassas som effektivt föreslås vara skyldigt att upprätta en plan med åtgärder för att systemet ska bli effektivt.

I förslaget framgår att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av kraven i miljöbalken i första hand ska använda fossilfria energikällor, i stället för som nu

förnybara energikällor.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Region Jämtland Härjedalen ser positivt på det omarbetade energieffektivitetsdirektivet. Syftet med direktivet är att fastställa en gemensam ram för att främja energieffektivitet inom EU, för att bidra till att uppfylla det EU-gemensamma målet att minska klimatutsläppen med minst 55 procent till 2030.

Region Jämtland Härjedalen bedömer att näringslivets behov av anpassning till de nya kraven kan driva på kompetensutveckling inom energiområdet. Implementering av energieffektiviseringsåtgärder bidrar till ett mer hållbart och konkurrenskraftigt län, vilket är i linje med vår Regionala utvecklingsstrategi (RUN/515/2018) samt med Jämtlands läns Energi- och klimatstrategi (RUN/155/2025).

Kraven i energieffektiviseringsdirektivet innebär att företag behöver ha god kännedom om sin energianvändning, transporter inkluderat. Region Jämtland Härjedalen bedömer att det är positivt eftersom det bidrar till ökad kunskap hos företagen om energiåtgärder och andra anpassningar för ökad hållbarhet, vilket kan bidra till minskade kostnader och ökad konkurrenskraft.

Det nya förslaget utgår från att det är företagets energianvändning som avgör om ett företag omfattas av krav på energiledningssystem eller energikartläggning (i nuvarande regler är det företagets storlek som är avgörande). Region Jämtland Härjedalen anser att energianvändning är mer rimligt att utgå från istället för företagets storlek. En synpunkt är dock att det vore mer lämpligt att använda enheterna MWh/GWh istället för terajoule för att anpassas till de enheter som vanligtvis används för att redovisa företags energianvändning.

Ett förtydligande behöver göras för vad som ska ingå i beräkningen av företagets energianvändning. Det är bra att transporter ingår, men det behöver vara tydligt vilka transporter (egna fordonsflottor, hyrda fordon etc.) som omfattas och hur de ska räknas. I och med att transporter ska ingå kommer det innebära att företag kommer behöva ta fram data om hur mycket energi som går åt för transporter, exempelvis bränsletyp, nyttjandegrad, körsträckor. Det kan bli ett bra underlag att utgå från för att sedan att göra en jämförelse mot alternativa bränslen/elektrifiering, bättre logistik och ruttoptimering. Jämtlands län är ett län med långa avstånd, och förändringen med att även transporter ingår kan göra att det slår hårdare än andra delar i landet.

För att förslaget ska få genomslag är tillsynen av stor betydelse.

Promemorian innehåller förslag om krav på serverhallar att ta vara på spillvärme om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart. Det står att *när ett datacenter byggs eller*

genomgår en omfattande uppgradering ska verksamhetsutövaren, eventuellt i samarbete med den som driver anläggningen, genomföra en kostnads-nyttoanalys. Om kostnads-nyttoanalysen visar att det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart att utnyttja spillvärmén, eller vidta åtgärder för att säkerställa återvinning av spillvärmén, ska den utnyttjas eller återvinnas.

Region Jämtland Härjedalen anser att det bör vara ett krav utan undantag, utifrån ett antagande att det är tekniskt genomförbart, teknik och alternativ för hur det kan göra finns, och placering av hallar därmed bör göras så att tillvaratagande av värme görs möjligt.

Slutsatsen är att Region Jämtland Härjedalen ställer sig positiva till det omarbetade energieffektivitetsdirektivet. Utifrån vad som framgår i promemorian kan de nya reglerna och kraven uppfattats som svåra att navigera i. Således kommer det finnas behov av kommunikationsåtgärder i samband med att förslaget implementeras. I det arbetet bedömer Region Jämtland Härjedalen att den kommunala Energi- och klimatrådgivningen kan ha en viktig roll.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN